

FORESATTEMØTE

dysleksi, dyskalkuli og spesifikke
språkvansker (SSV/DLD)

Sandnessjøen videregående skole
27. okt. 2021

Hva er dysleksi?

- Medfødt, arvelig og varig læringsutfordring, ca. 5 % av befolkningen (mørketall!)
- Utfordringer med lesing og skriving, men *ikke* utfordringer med selve forståelsen.
- En dyslektiker kan lære akkurat det samme som en ikke-dyslektiker, men trenger bare andre innlæringsmetoder og tilrettelegging for å nå sitt potensiale.

[Test deg selv!](#)

Hva er dyskalkuli?

- Spesifikk vanske med matematikk som ikke skyldes evner eller dårlig opplæring. IKKE det samme som matteangst!
- Medfødt, varig og arvelig utfordring, ca. 5 % av befolkningen. Langt færre som får diagnosen.
- Utfordring med å tilegne seg og bruke kunnskap for å løse matematiske oppgaver.

[Dyskalkuli](#)

Hva er spesifikke språkvansker/utviklingsmessige språkvansker? (SSV/DLD)

- Lite kunnskap om dette feltet – både blant fagfolk, forskere og generelt i befolkningen
- Medfødt, varig og arvelig utfordring, ca. 5-7 % av befolkningen
- Utfordringer med språkets form og innhold – både med bruk og forståelse

[Hva er en språkvanske?](#)

For mer informasjon...

- <https://dysleksinorge.no/>
- <https://dysleksinorge.no/paddkast/>

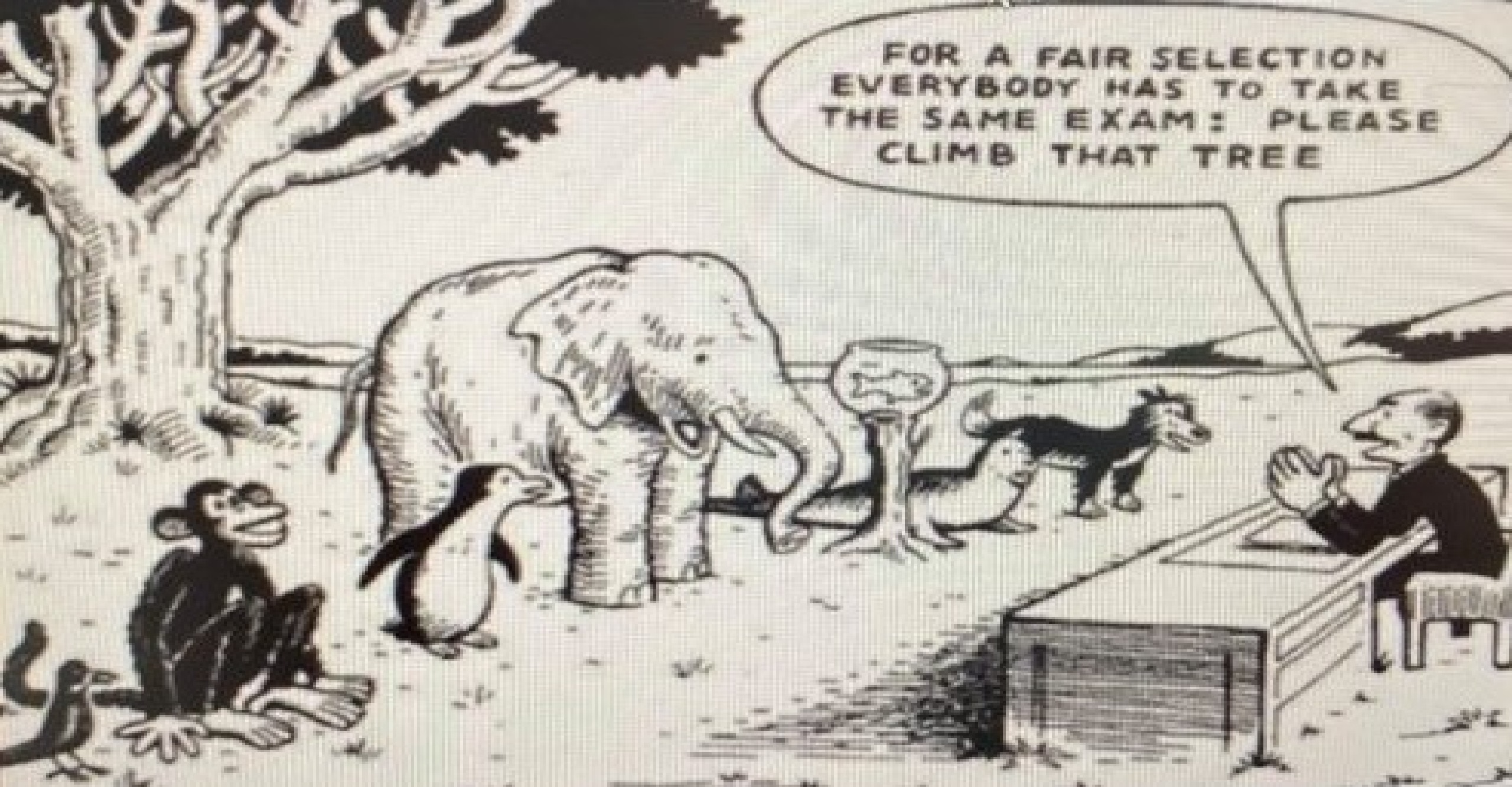
- Informasjonsvideoer:

[Dysleksi](#)

[Dyskalkuli](#)

[SSV/DLD](#)

FOR A FAIR SELECTION
EVERYBODY HAS TO TAKE
THE SAME EXAM: PLEASE
CLIMB THAT TREE

Everyone is a genius. But if you judge a fish on its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid.

- A Einstein

Gap-modellen

Elevrettigheter

- Digitale hjelpemidler (skrivestøtte - Lingdys, stavekontroll etc.) → NAV/SVS
- Lydbøker/digitale bøker → Ann Synnøve på biblioteket
- Tilrettelegging i klasserommet/lekser/prøver → faglærer/elev
- Forlenget tid på prøver og eksamen samt bruk av hjelpemidler under eksamen → 1. januar må dette søkes om (kontaktlærere, rådgivere og spes.pedagoger)
- Kalkulator og regelbok (dyskalkuli)

NB!

Dokumentasjon!

Fagsamtalen! (hva og hvordan)

Eleven anbefales å ta aktiv del i egen læring/tilrettelegging.

Skolens ansvar

- Åpenhet rundt tematikken lese- og skrivevansker
- Sørge for at elever med ulike lese- og skrivevansker registreres, følges opp og møtes med respekt
- Sørge for at elever man mistenker kan ha en diagnose, følges opp, blir testet og henvises til PPT
- Tilby eleven kurs i enkelte hjelpemidler
- Bistå eleven i søkeprosess til NAV
- Bistå eleven med lydbøker/digitale bøker
- Etablere et godt skole-hjem forhold
- Tilrettelegge undervisning, lekser og vurdering

Elevenes og hjemmets ansvar

- Informere kontaktlærere og skole om elevens styrker og utfordringer samt påse at skolen mottar dokumentasjon fra PPT
- Eleven skal ta initiativ til fagsamtale med faglærere der egne behov diskuteres
- Eleven bør ta imot tilbud om kursing i hjelpemidler og generell tilrettelegging
- Foresatte skal i samarbeid med skolen sørge for et godt skole-hjem forhold
- Foresatte bør sette seg inn i elevens styrker, utfordringer og rettigheter
- Foresatte bør sette seg inn i bruken av ulike hjelpemidler og bistå eleven i daglig bruk av disse
- Foresatte bør støtte og motivere eleven i skolearbeid samt følge med på vurderinger, frister m.m.

Utredning og tiltak ved mistanke om diagnose

- Ved mistanke om diagnose, be PPT inn på basisteam eller ta kontakt med PPT
- Førhenvisningsrutiner: kartlegg eleven med Karlsten-test, skriv en pedagogisk rapport om vanskene til eleven
- Ta kontakt med spesialpedagogisk ansvarlig og få hjelp til å henvise eleven til PPT
- PPT v/Nina Aaker utfører test basert på pedagogisk rapport

Kontaktinformasjon

Nina Aaker, PPT:

ninaak@vgs.nfk.no

Helene Myrvoll Pettersen, spesialpedagog:

helmyr@vgs.nfk.no

Hege F. Rinø, spesialpedagog:

hegrin@vgs.nfk.no

Ann Synnøve Guttormsen, bibliotek:

anngut@vgs.nfk.no

Tina Valåmo, leder arbeidsgruppe for dysleksivennlig skole:

tival@vgs.nfk.no

Referat foresattemøte 27.10.21

Dysleksi, dyskalkuli og spesifikke språkvansker.

- Gjennomgang av powerpointpresentasjon- [se lenke](#)
- Dysleksi Norge- en interesseorganisasjon (dysleksinorge.no)
- Podkastene til Dysleksi Norge anbefales.
- Viktig at elevene får rett tilrettelegging slik at gapet mellom forutsetningene og kravene blir mindre-> gi mestringsmuligheter. Viktig at elevene selv er aktive i egen læring og benytter de hjelpemidlene de får tilbud om.
- Elevenes utfordringer er ulike og PPT vil anbefale ulike tiltak for elevene. Alle elevene får tilbud om digitale hjelpemidler (lingdys/lydbøker) og forlenget tid på prøver og heldagsprøver. Elevene får hjelp på skolen til å søke om retteprogram og biblioteket hjelper til med lydbøker. Eleven må selv ønske hjelpemidlene.
- Det har vært en forsinkelse med levering av datamaskiner på VG1 denne høsten og det er dermed også på digitale hjelpemidler for yrkesfag VG1.
- Eleven har rett på opplesning og ekstra tid på prøver. Elev og faglærer må være i dialog om dette. Viktig at eleven sier noe om sitt behov.
- NB! Husk at det må søkes om tilrettelegging på eksamen mellom 01.jan-15.mars. Dette er fordi eksamensavdelingen må ha oversikt over hvor mange, og hvilke tilrettelegginger det skal planlegges for. Skolen hjelper eleven med å søke om tilrettelegging, men det er elevens ansvar å takke ja til denne hjelpen. Dersom eleven ikke har fått søkt på tilrettelegging kan dere gjøre dette hjemme på link som ligger på Nordland fylkeskommune sin hjemmeside (under opplæring) innen 15.mars. Linken blir lagt ut 1.januar.
- Elever som blir utredet får en sakkyndig uttalelse fra PPT og tilbud om hjelpemidler. De får i utgangspunktet ikke sakkyndig vurdering på grunn av en dysleksidiagnose.